

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію
Ременевої Тетяни Валеріївни
«Декор в костюмі та авторських проєктах:
сучасні тенденції дизайн-концепцій»,
представлену до захисту на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 022 Дизайн, галузь знань 02 Культура і мистецтво

Динамічні глобалістичні процеси у сучасному світі мистецтва і дизайну сприяють розширенню кола творчих та інноваційних пошуків. Авторські концепції в декорі костюма і не тільки, є невід'ємною складовою дизайну, що рухається у фарватері тенденцій розвитку проєктної культури, та вписуються в номенклатуру функціонуючих концепцій нинішньої дизайнерської практики.

У ХХ столітті виокремилися дві масштабні проєктні концепції – функціоналізм (перша половина ХХ ст.), а згодом, постмодернізм (друга половина ХХ ст.). Із початком ХХІ століття та невинним розвитком новітніх технологічних рішень створюються унікальні інноваційні проєкти, в яких органічно акумулюється мистецтво моди та інженерно-дизайнерські рішення. Серед фаворитів, які відображають динамічні зміни в мистецькому середовищі, дизайні та суспільстві загалом, можна виокремити візуальні комунікації як індикатори глобальних трансформацій.

Наукові пошуки Тетяни Валеріївни висвітлюють необхідність об'єднання двох базових складових: концепції художньо-образної трансформації та концепції комунікативної динаміки, а також переосмислення візуальної сутності новоствореного дизайн- продукту, методологія якого ґрунтується на законах та принципах композиції.

Авторкою досліджено застосування науково обґрунтованих концепцій проєктування та визначено траєкторії, що сприятимуть трансформації модних продуктів на екологічно орієнтовану моду та розробку новітніх бізнес-моделей. Уже ця обставина говорить про вміння автора за досить буденними зовнішніми проявами добре всім відомих речей побачити предмет серйозного мистецтвознавчого та культурологічного аналізу.

На мій погляд, дослідження Тетяни Ременевої відзначається новизною передовсім у тій частині, де вперше розроблено концептуальну модель інтегрального проєктування інноваційних дизайн-продуктів та модного декору. Крім того, об'ємно висвітлено значення елементів дизайну в передовій комунікації технологій та моди, вдало проаналізовано еволюцію розвитку методологічного концепту напрямку моди digital fashion.

Продемонструвавши високий професійний рівень володіння матеріалом за темою дослідження та методологією наукової діяльності, авторка органічно обґрунтувала доцільність формування гармонійних взаємозв'язків у сучасному

еколого-орієнтованому дизайн-концепті із застосуванням інноваційних технологій та представила огляд використання сучасних інновацій. Важливими є виокремлені пропозиції нових трендів еко-концепцій, адже це сприятиме розвитку еко-стилів та демонструватиме суспільні пріоритети.

Варто відзначити, у пропонованій дисертаційній роботі висвітлюється науковий дискурс щодо питання сучасної моди на шляху до усвідомленого споживання, спрямованого на формування дбайливого ставлення до довкілля. Доцільним у дослідженні виглядає ґрунтовний аналіз декоративного оздоблення та актуальних сучасних фактурних принтів, а також можливостей створення популярних візерунків та авторських тканин.

Дисертаційна робота «Декор в костюмі та авторських проектах: сучасні тенденції дизайн-концепцій» складається зі вступу, чотирьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертації становить 336 сторінок друкованого тексту; обсяг основної частини дисертації становить 169 сторінок, включаючи 11 рисунків. Додатки подано на 133 сторінках. Список використаних джерел налічує 331 позицій.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про дотримання принципів академічної доброчесності. Використані ідеї, результати, фото- та фактологічні матеріали, тексти інших авторів мають належні покликання на відповідне джерело. Представлена дисертація є самостійною роботою, здійсненою в галузі дизайну, мистецтвознавства та культурології.

Особливо значимим у дисертації Тетяни Ременєвої є сформована модель інтегрального проектування декору як окремої дизайн-системи, яка забезпечує формування та створення структури концепту проектного образу дизайн-засобами з урахуванням матеріалів і технологій, а також середовищного підходу візуальних комунікацій людини у соціумі. Наведена модель реалізує декор як засіб візуальної комунікації у графічний дизайн та рекламу; арт-дизайн; дизайн середовища; промисловий дизайн, включаючи дизайн одягу та аксесуарів; предмети декоративного мистецтва; дизайн меблів; мультимедійний дизайн тощо (Рис. 4.1., с. 152).

Безсумнівним досягненням Тетяни Ременєвої, вважаю, є альбом з ілюстративним матеріалом, що репрезентує глибину й багатогранність наукових пошуків та системно відображає строкатість проблеми, від еволюції декору в костюмі та авторських проектах до формування сучасних тенденцій дизайн-концепцій.

Вдалих підбір візуального матеріалу дозволив пані Тетяні оглянути фактологічний простір предмету дослідження у максимально об'єктивний спосіб та підкреслити, строкатість пошуків світових брендів у застосуванні цифрових технологій, а також біотехнологій для використання функціональних живих матеріалів, включаючи інтелектуальні тканини, пристрої, біосенсори, JD-

принти та вивчення їх особливостей у декоруванні одягу та інших авторських дизайн-проектах. Показово в цьому контексті виглядає Таблиця А.2 (Окремі зразки живих візуальних комунікацій та способи їх візуалізації), де відображено перспективні зразки візуальної комунікації. Упорядкований ілюстративний матеріал є корисним ресурсом для всіх зацікавлених з різних галузей науки та практики, які працюють над підготовкою наукових публікацій, енциклопедичних, довідникових видань та практикуючих дизайнерів.

Основні положення та висновки дисертації відповідають завданням і корелюються з новизною дослідження, ґрунтуються на широкій джерельній базі досліджень різних наукових сфер, сформульовані чітко та логічно, а також відображають основний зміст роботи і особистий внесок здобувачки.

Підсумки дисертаційної роботи закладають основи досліджень знакових явищ сучасної культури, а також можуть застосовуватись для аналізу дизайнерської творчості. Отримані наукові результати можуть бути використані як теоретична основа подальшого вивчення процесів в культурологічній, мистецтвознавчій, соціокультурній сфері та дизайнерській практиці. Зокрема, у сучасному екологічно-орієнтованому інноваційному дизайні, а також у створенні наукової бази для розробки інноваційної моделі проектування дизайн-продуктів та модного декору. Висвітлені у дисертації наукові положення та матеріали можуть бути використані у різновекторних наукових дослідженнях з історії та теорії мистецтва і дизайну, використовуватися у курсовому проектуванні та для підготовки дипломних кваліфікаційних робіт у профільних закладах вищої освіти.

Текст засвідчує належну обізнаність із усім об'ємом літератури, присвяченої обраній темі, демонструє відповідний рівень фахової підготовки пані Тетяни, здатність вирішувати поставлені наукові завдання. У цілому текст дисертації, має не лише певну наукову цінність, а й, безперечно, практичну значимість, вирізняється структурною чіткістю та логічною послідовністю викладення матеріалу.

Робота достатньо репрезентативно апробована у 13 наукових працях, з них 1 стаття у фаховому виданні наукометричної бази Scopus, 6 статей у наукових фахових виданнях України; 6 тез доповідей на конференціях, в тому числі 5 міжнародних.

Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідають вимогам, які висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктор філософії. Результати дослідження характеризуються науковою, теоретичною і практичною значущістю і відповідають нормативним документам щодо присудження відповідного наукового ступеня.

В цілому пропонується дисертаційна робота привертає до себе увагу, у першу чергу, актуальністю теми та необхідністю дослідження означених

проблем на професійному рівні. Відзначаючи високий рівень дисертаційного дослідження, звернемо увагу на окремі дискусійні моменти, зауваження і пропозиції:

1. Загальні висновки складаються з семи пунктів, кожен з яких відповідає певному етапу дослідження. Однак, вони дають занадто лаконічні відповіді на поставлені завдання.

2. Варто було б у висновках зазначити перспективи наступних досліджень такої багатогранної проблеми, спонукаючи разом з тим до продовження вивчення динамічних проектних тенденцій формування візуально-комунікативного простору, взагалі до критичного осмислення окремих практик комунікативного дизайну.

3. У тексті подеколи трапляються погрішності пунктуації, граматичні неузгодження, надто громіздкі лексичні конструкції й інколи – повтори іншими словами вже сказаного.

Утім, висловлені зауваження та наші дискусійні міркування не впливають на високу оцінку виконаної значної роботи, навпаки, проблемні моменти віддзеркалюють новизну та складність теми, що загалом розкрита успішно, демонструючи неабиякий науковий потенціал авторки.

Вважаю, що дисертація Ременевої Тетяни Валеріївни, на здобуття ступеня доктор філософії на тему «Декор в костюмі та авторських проектах: сучасні тенденції дизайн-концепції», виконана на високому науковому рівні, відповідає принципам академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'яже наукове завдання, що має важливе значення для спеціальності 022 Дизайн, галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Дисертаційна робота, подана на здобуття ступеня доктора філософії, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає чинним вимогам, а її авторка Тетяна Валеріївна Ременева заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 Дизайн.

Офіційний опонент:

Олег ЧУЙКО

*доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри дизайну і теорії мистецтва
Національно-наукового інституту мистецтв
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

